

Povolání domobranci, nacházející se na dočasné dovolené, nepodléhají ohledně trestních činů za dovolené spáchaných pravomoci civilních trestních soudů.

D ů v o d y :

Na nájemce dvora K. S., toho času domobrance, byla státním zastupitelstvím podána obžaloba, že zásoby obilí císařským nařízením ze dne 21. června 1915 č. ř. z. 167 ve prospěch státu zabavené, jichž hodnota převyšovala 500 K, neprávem zcizil a že tím spáchal přečin dle §u 32. č. 2. a 4. zmíněného císař. nař. Při hlavním líčení zjistil soud na základě předloženého listu o dovolené, vydaného c. k. velitelstvím zeměbraneckého praporu, že obžalovanému K. S-ovi byla jako narukovanému zeměbranci udělena dovolená na zemědělské práce až do 30. listopadu 1915. Do doby této dovolené spadá trestní čin K. S-ovi za vinu kladený. Rozsudkem krajského soudu v T. byl obžalovaný od obžaloby naň vznesené dle §u 259. č. 3. tr. ř. osvobozen. Dle odůvodnění rozsudku vzal soud objektivní skutkovou podstatu činu obžalovanému za vinu kladeného za prokázanou, osvobodil však obžalovaného pro nedostatek subjektivní skutkové podstaty. Leč provedení trestního řízení proti K. S-ovi samo o sobě, jakož i odsouzení jmenovaného porušuje zákon v ustanoveních §§. 1. a 60. tr. ř. z. roku 1873, §§ 11. č. 3. a 12. odst. 1. vojenského trestního řádu pro zeměbranu z roku 1912, ježto soud nechal beze zřetele, že K. S. nepodléhal pravomoci civilních soudů ve věcech trestních. Dle §u 11. č. 3. vojenského trestního řádu pro zeměbranu ze dne 5. července 1912 č. ř. z. 131. jsou zeměbranecké trestní soudní pravomoci podrobeny pro veškerý soudům k odsouzení přikázané trestné činy, kromě důchodkových přestupků, svolané osoby domobrany, kromě těch, kterých se užije k doplnění společného vojska nebo válečného loďstva na stav válečný, nebo které jsou společné branné moci přiděleny ke zvláštní službě pro účely válečné. Tato pravomoc vztahuje se dle §u 12., odst. 1., u osob v §u 11. uvedených toliko na trestné činy, které spáchaly po čas poměru, kterým se tato trestní soudní pravomoc zakládá, tedy v daném případě po čas povolání. Vojenský poměr povoláním založený trvá však při d o č a s n ý c h dovolených, udělených povoláním domobraneckým osobám, též po celou dobu dovolené, zvláště když nastoupení služby po uplynutí dovolené děje se bez nového povolání. Této úvaze jest zdánlivě ovšem na překážku druhý odstavec §u 6. domobraneckého zákona ze dne 6. června 1886 č. ř. z. 90, dle něhož dovolenou, udělenou osobám k domobraně povinným, přerušuje se jejich vojenský poměr na příslušnou dobu. Nutno však především označiti za pochybno, jsou-li v tomto místě zákona pod »dovolenou« míněny též dočasné dovolené a nikoli pouze dovolená na neurčitou dobu (trvalá). Mají přec dle §u 42., bod 210. předpisu o organizaci domobrany platiti u domobra-

neckých těles a oddělení obdobně řády a služební předpisy platící pro vojsko, válečné loďstvo a zeměbranu. Dle §u 10. b. 1. předpisu o dočasné dovolené osobám mužstva zeměbrany patří však osoby na dočasné dovolené jsoucí k aktivním osobám zeměbrany, dlužno je vésti v presenčním stavu a podléhají vojenským předpisům trestním a disciplinárním. Leč i kdyby v §u 6. zákona o domobraně měl výraz »dovolená« zahrnovati v sobě i dočasné dovolené, musilo by se míti za to, že toto místo zákona, pokud má vliv na úpravu zeměbranecké soudní pravomoci, bylo §em 488. tr. ř. pro zeměbranu dnem 1. července 1914 zrušeno. Dle toho nebyl krajský soud dle §§. 1. a 60. tr. ř. oprávněn, vynášeti rozsudek a jednati o poklesku proti §u 32. č. 2. a 4. cis. nař. ze dne 21. června 1915 č. ř. z. 167, jak se kladlo za vinu domobranci K. S-ovi. Případné potrestání bylo naopak, poněvadž se jednalo o trestní čin, který jest trestný sice dle všeobecných, nikoli však dle trestních zákonů pro vojsko vydaných, dle §u 50. odst. 3. zákona ze dne 5. července 1912 č. ř. z. 128. zůstaviti řízení disciplinárnímu.

(Rozhodnutí kasačního soudu ze dne 18. dubna 1916, č. j. $\frac{\text{Kr II 88/16}}{1}$.)

—r—

K výkladu loupeže dle § 190. tr. z. oproti zločinu vydírání dle § 98. tr. z. a omezení osobní svobody dle § 93. tr. z.

Nalézací soud zjistil, že k domu chalupnice A. H., když tato se svou starší dcerou B. H. odešla, zanechavši doma pouze 11letou dceru E. H., přišel muž, E. H-ové neznámý, a klepal na dvéře, že E. H. mu však otevřítí nechtěla a učinila tak teprve, až říkal, že jest H. z R., t. j. osobou rodině H. známou, a nese psaní od narukovaného tatínka. Sotva vstoupil do síně, řekl E. H., aby se nebála, vzal ji však za ruku se slovy »teď tě nepustím« a chtěl, aby mu dala máslo; když E. H. odvětila, že žádného nemají (ač měly), začal křičet »dej mi máslo«, a na její odpověď, »kde ho vezmu«, počal jí cloumatí a znovu výhrůžně žádat máslo, hroze, že ji zabije. Po opětovném zdráhání se E. H. strčil ji do komory, dvéře za ní uzamkl, a když ho prosila, aby ji pustil, položil ruku na kliku u světnice, by tam vstoupil. Tu E. H. vyrazila okénko z komory do domovní síně, vylezla, leč onen muž nešel teď do světnice, nýbrž podepřel se o dvéře ze síně ven vedoucí, aby E. H. nemohla utéci. Chytil ji pak za obě ramena, začal jí cloumat a výhrůžně křičel, »kde máte jaké peníze«. Když E. H. řekla, že žádných nemají (ač věděla, kde peníze jsou), křičel znovu, aby dala peníze, že ji uškrtí, cloumal jí a teprve po nějaké chvíli ji pustil, načež se jí podařilo utéci pro pomoc. Mezi tím onen muž zmizel. Byla to obžalovaná A. K., jež napřed vylákala chalupnici A. H. s dcerou B. H. z domu, přestrojila se a odebrala se